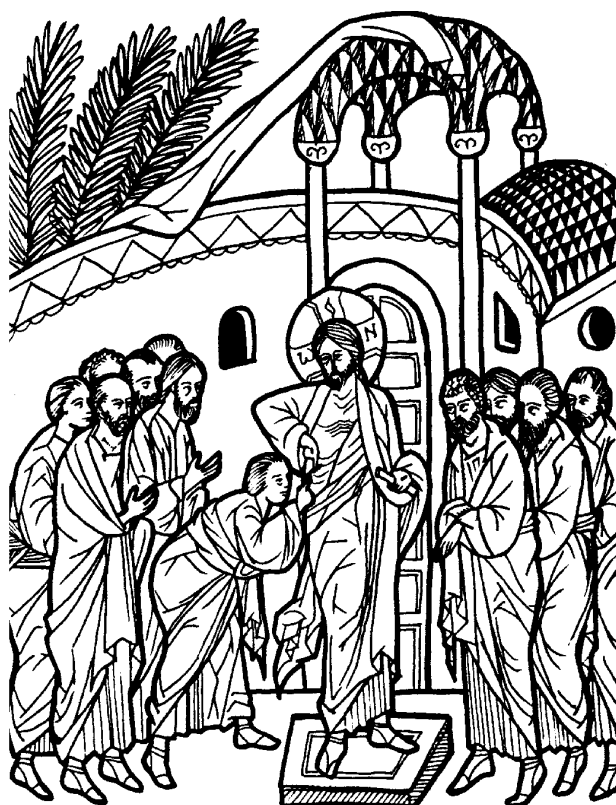

DUMINICA A 2-A DUPĂ PAȘTI (ANTIPASHA)

STIHIRAR PROSOMIC

PENTECOSTARUL

DUMINICA TOMII

În care prăznuim pipăirea coastei Domnului
de către Sfântul Apostol Toma

Tălmăcirea s-a făcut ținând canoanele imnografiei bisericești

IMNITOR

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înapoi slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicare nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământeni un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își îndeplinească rolul tipiconal.

Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (aceiași număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originală. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean
Tehnoredactarea: Mihai Telescu

ANTIPASHA
DUMINICA TOMII

UTRENIA

După catisma întâi, sedea, glasul 1, asemenea cu:

Piatra fiind pecetluită... (Τὸν λίθον σφραγισθέντος)

De-a iudeilor* frică' fiind ascunși ucenicii' și-n sfântul Sion stând cu toții,
intrat-ai la ei, Doamne,' și, ușile încuiate fiind,
în mijlocul lor stând i-ai bucurat,' și mâinile Tale le-ai arătat,
și rana curatei coaste,' celui ce se-ndoia așa grăind:' „Pune-ți mâna și caută,
vezi dar, cercetând, că Însumi sunt,' Cel ce-am pătimit pentru tine.” (de 2 ori)

După catisma a doua, sedea, glasul 1, asemenea cu:

Mormântul Tău, Mântuitorule... (Τὸν τάφον σου Σωτήρ)

Hristoase, ai intrat,' fiind ușile-ncuiate,' l-ai Tăi învățăcei,
arătându-le coasta,' picioarele și mâinile,' și din mormânt învierea Ta
adeverindu-le,' dar nu era cu ei Toma,' astfel că zicea:
„De n-am să-L văd pe Acela,' nu cred ce îmi ziceți voi.” (de 2 ori)

* Cu acrivie metrică: **D**e-a jidovilor frică...

După Polieleu, sedea, glasul 1, asemenea cu:

Mormântul Tău, Mântuitorule... (Τὸν τάφον σου Σωτήρ)

„Văzând străpungerea' de la cuie și coasta,' de ce, Tomo, nu crezi
în a Mea înviere?’, ai zis, Mântuitorule,' după ce Te-ai sculat din morți,
arătându-Te' către ai Tăi sfinți Apostoli;' însă Geamănul,
grăind, a zis cu credință:' „Domn și Dumnezeu îmi ești!” (de 2 ori)

LUMINÂNDĂ

Glasul al 3-lea, asemenea cu: *Cel ce-a împodobit cerul... (Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις)*

Cel ce cu mâna, Tomo,' rănilor Mele le-ai cercat,' necredincios nu-Mi fi Mie,
căci pentru tine-am fost împuns,' ci cu ucenicii-ntr-un cuget
ca Dumnezeu Mă vestește.

Slavă..., Și acum..., asemenea

Azi saltă făptura nouă' cu primăvara-nmiresmând.' Azi se ridică zăvorul
ușilor și necredinței' lui Toma, prietenul, ce strigă:
„Dumnezeul meu și Domnul!”

LAUDELE

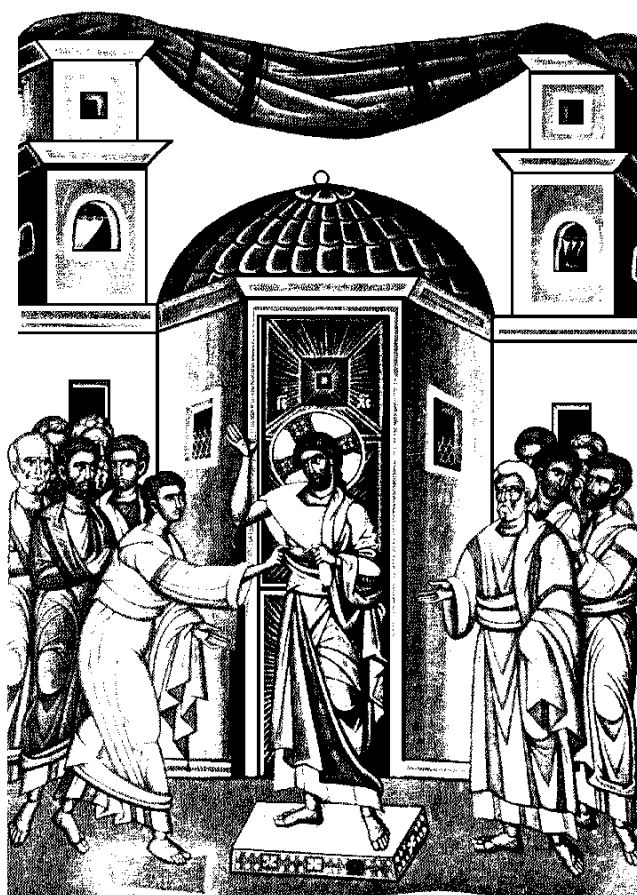
Glasul 1, asemenea cu: *Prealăudații mucenici... (Πανεύφημοι Μάρτυρες)*

Lăsat-ai pecetea intactă,' de viață Dătorule,
când din mormânt ridicatu-Te-ai,' la Învierea Ta;' tot așa intrat-ai,
bucurie dându-le,' prin ușile-ncuiate, l-apostolii' slăviți, Preabunule,
peste ei, Mântuitorule,' suflând Duh drept, pentru mare mila Ta.

Toma, și Geamănul numit,' nu era de față când' te-ai arătat Ucenicilor,
de-aceia nu credea' Învierii Tale,' nici pe cei ce Te-au văzut,
strigând: „De nu voi pune eu degetul' în urma cuielor
și în coastă-n rana suliței,' nu voi crede că din morți sculatu-S-a.”

Lui Toma grăitu-i-a Hristos: „Pipăie precum voiești,
punându-ți mâna, cunoaște-Mă, că trup și oase am, pământești ca tine,
și nu fi necredincios, ci te încredințează ca ceilalți.” Iar el strigând a zis:
„Dumnezeul meu și Domnul meu Tu-mi ești pururi! Slăvesc învierea Ta.”

И ѿλθϕηγic

La Utrenie. Întâiul rând de Sedelne.
Glasul 1. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Glas Πα ♀

De-a iu de i lor fri i că fi ind as cunși u ce ni
cii și-n sfân tul Si on stând cu to ții in tra t-ai la ei Doa am
ne și u u și le în cu ia a te fi ind în mij lo
cul lor stând i-ai bu cu rat și mâi ni le Ta a le-le-ai a ră tat
și ra na cu ra tei coa as te ce e lui ce se-n do ia + a
șa gră ind pu u ne-ți mâ na și ca u tă vezi dar cer ce tând
că În sumi sunt Cel ce-am pă ti mi it pen tru ti ne

Al doilea rând de Sedelne.
Glasul 1. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Glas Κε ♂

Hris toa se ai in tra at fi ind u și le-n cu ia te l-ai Tăi
în vă ță ce ei a ră tân du le coas ta pi cioa re le e și
mâ âi ni le e și din mor mânt î în vi e e rea Ta a

de e ve ri in du le dar nu e ra cu ei To ma ast fel că ă

zi cea de n-am să-L văd pe A ce la nu cred ce îmi zi ceți voi

Sedelnele după Polieleu.
Glasul 1. Τὸν τάφον σου Σωτήρ.

Glas ٩ Ке ѿ

^(κ)
V ă z â ând stră pun ge rea a de la cu ie și coas ta de ce

To mo nu cre ezi în a Mea în vi e re ai zis Mân tu u i

to o ru le e du pă ce Te-a ai scu la at din morți a a ră

t â ân du Te că tre ai Tăi sfinți A pos toli în să Gea a mă nul gră

ind a zis cu cre din ț ă Domn și Dum ne zeu îmi ești

Luminânda.
Glasul al 3-lea. Ὁ οὐρανὸν τοῖς ἄστροις.

Glas ٩ Γα ϕ

C el ce cu mâ na To o mo ră ni le Me le le-ai

cer cat ne cre din cios nu-Mi fi Mi i e căci pen tru

ti i ne-am fost îm puns ci cu u ce ni ci ii 'ntr-un cu

u get ca Dum ne zeu Mă ă ves te şte

A Născătoarei. Asemenea.

A zi sal tă făp tu ra no o uă cu pri mă va
 ra-n mi res mând azi se ri di că ză vo o rul u şi lor
 şi ne e cre di in Ńei lui To ma pri e te nu ul ce
 stri i gă Dum ne ze ul me eu şi Dom nul

La Laude. Stihirile Prosomice.

Glasul 1. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Glas 1 Πα 9 Δι

1. L ă sa a t-ai pe ce Ńi le în tregi de via ță Dă tă to ru le
 când din mor mânt ri di ca tu Te-ai la În vi e rea Ta tot a
 şa in tra a t-ai bu cu ri e dân du le prin u şile-n cu ia te l-a
 pos to lii slă vi ți Prea bu nu le pes te e ei Mân tu i
 to ru le su flând Du u uh drept pen tru ma re mi i la a

Ta

Δι

2. **T** o o ma și Gea mǎnul nu mit nu e ra de fa ță când te-ai a
 ră tat U ce ni ci lor de-a ce ea nu cre dea În vi e rii
 Ta a le nici pe cei ce Te-au vă zut stri gând de nu voi pu ne eu de
 ge tul în ur ma cu ie lor și în coa as tă-n ra na su li ței
 nu voi cre e e de că din morți scu la a tu u S-a

3. **L** ui To o ma gră i tu i-a Hris tos: pi pă ie pre cum vo iești pu
 nân du-ți mâ na cu noaș te Mă că trup și oa se am pă mân tești
 ca ti i ne și nu fi ne cre din cios ci te în cre din ța ză ca
 ce i lalți iar el stri gând a zis Dum ne ze e ul meu și
 Dom nul meu Tu-mi ești pu u u ruri Slă vesc în vi e e rea a

Ta

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas 9 Πα 9 Δ1

1. **L** ă sa a t-ai pe ce e ți le î în tre egi de
 e e via ță ă Dă tă ă to o o ru le e

când din mor mâ â ânt ri i di ca a tu u u Te-a ai
 la a a a Î în vi e e rea a Ta a tot a
 șa a a in tra a t-ai bu u u cu ri i e e
 dâ â ân du le e prin u u și le e-n cu ia a a a
 te e l-a a po o os to o li i ii slă ă ă ă
 vi iți Prea bu u nu u le e pes te + e e e ei
 Mâ â â ân tu u i to ru le e su flă ând Du u uh drept
 pen tru ma a re mi i la a a Ta
 2. **T**o o ma și Gea a mă nul nu u mi it nu u u
 e ra a de e fa a a ță câ ând te-ai a ră
 ta a at U u ce ni i ci i i lo or de-a a a a ce
 e ea nu u cre e dea a În vi e e e rii
 Ta a le ni i ici pe ce ei ce e Te-a a au
 vă zu ut stri gă ând de nu u voi pu u u u ne e

e eu de e e ge e tu u ul î î î în u ur ma
 cu u ie e lo or și în coa a a as tă ă ă-
 ra a na su li țe ei nu vo oi cre e e de că din mo
 orți scu la a tu u u S-a
 3. **L** ui To o ma gră i i tu i-a Hri is to os pi
 i i pă ie e pre e cu u um vo ie ești pu
 nân du-ți mâ â â na a cu noa aș te e e Mă ă că ă
 ă ă tru up și oa a se e a am pă mân te e ești
 ca ti i ne și i i nu fi i ne e cre
 e e din cio os ci te e în cre e din țe a a a ză ă
 ca a ce e e i i la a alți ia a a ar e el stri
 gă ând a a zi is Dum ne ze e e e u u u ul
 me eu și Dom nul me eu Tu-mi e ești pu u u ruri slă ă
 ve esc în vi i e e rea a a Ta